

คู่มือการลงรายการทรัพยากรสารสนเทศ 5 Tag สำคัญ
ตามมาตรฐาน RDA (Resource Description & Access)

โดย

นายจิรัฏฐ์ ปิ่นสุวรรณ

ห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พฤษภาคม 2564

คู่มือการลงรายการทรัพยากรสารสนเทศ 5 Tag สำคัญ
ตามมาตรฐาน RDA (Resource Description & Access)

โดย

นายจิรัฏฐ์ ปิ่นสุวรรณ

ห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พฤษภาคม 2564

คำนำ

คู่มือการลงรายการสารสนเทศ 5 Tag ตามมาตรฐาน RDA (Resource Description & Access) เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นคู่มือใช้ในการปฏิบัติงานเทคนิคของห้องสมุด ในงานลงรายการทรัพยากรสารสนเทศโดยใช้มาตรฐาน RDA ซึ่งเป็นมาตรฐานใหม่ที่สำนักหอสมุดนำมาใช้ในการลงรายการทรัพยากรสารสนเทศทั้งหมด

คู่มือการลงรายการสารสนเทศ 5 Tag ตามมาตรฐาน RDA (Resource Description & Access) ได้จัดทำขึ้นจากการเข้าร่วมอบรมและการปฏิบัติงานลงรายการทรัพยากรสารสนเทศ รวมทั้งการเรียนรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านงานเทคนิคห้องสมุด ทั้งนี้ผู้จัดทำจึงใคร่ขอขอบคุณคุณเรณูกา สันธิ หัวหน้างานห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์ ที่มอบโอกาสในการเรียนรู้ ที่ยังช่วยให้คำปรึกษา รวมไปถึงบุคลากรงานพัฒนาและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ ฝ่ายจัดการทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ให้ความอนุเคราะห์ฝึกสอน และแนะนำการลงรายการในรูปแบบ RDA

จิรัฏฐ์ ปิ่นสุวรรณ

สารบัญ

การลงรายการสารสนเทศตามมาตรฐาน RDA.....	5
หลักสำคัญของการลงรายการตามมาตรฐาน RDA.....	5
การลงรายการหนังสือสำหรับการสร้างระเบียบใหม่ (Key New).....	6
ข้อสังเกตรายการระเบียบบรรณานุกรมที่ใช้มาตรฐาน RDA	6
1. Tag 020 เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ISBN)	7
2. Tag 100 รายการหลักที่เป็นชื่อบุคคล / ชื่อนิติบุคคลหรือหน่วยงาน / ชื่อการประชุม, การสัมมนา, การ จัดนิทรรศการ ฯลฯ.....	8
เปรียบเทียบการลงรายการหลัก Tag 1XX.....	11
3. Tag 245 ชื่อเรื่องและส่วนความรับผิดชอบ	12
4. Tag 246 ชื่อเรื่องแตกต่าง	16
5. Tag 250 ครั้งที่พิมพ์หรือฉบับพิมพ์	17
เปรียบเทียบการลงครั้งที่พิมพ์หรือฉบับพิมพ์ Tag 250	17
6. Tag 264 พิมพ์ลักษณะ.....	18
เปรียบเทียบการลงพิมพ์ลักษณะ Tag 264.....	19
7. Tag 3XX ลักษณะทางกายภาพของวัสดุหรือสิ่งพิมพ์.....	20
การเปรียบเทียบการลงรายการ 5 Tag สำคัญ AACR2 และ RDA.....	22
ตารางที่ 1 เปรียบเทียบการลงรายการหนังสือภาษาไทย.....	22
ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการลงรายการหนังสือภาษาต่างประเทศ	23

การลงรายการสารสนเทศตามมาตรฐาน RDA

การลงรายการทรัพยากรสารสนเทศตามมาตรฐาน RDA (Resource Description & Access) คือ แนวทาง (Guidelines) และคำแนะนำ (Instructions) ในการพรรณนาและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากร ใช้สำหรับทำรายการหนังสือและวัสดุอื่นๆ ในห้องสมุดและองค์การสารสนเทศหรือ communities อื่นๆ เช่น Museums/Art galleries/archives/publishers/semantic web ทั้งใน traditional communities และ networked online environment เพื่อส่งเสริมการค้นพบทรัพยากรนั้น (Resource Discovery)

RDA ถูกสร้างมาโดยมี AACR เป็นรากฐาน และ RDA ก็มีพื้นฐานอยู่บนแนวปฏิบัติดั้งเดิมในการทำรายการที่ใช้หลักเกณฑ์ AACR คำแนะนำที่ได้จาก AACR ได้ถูกปรับให้มีการปฏิบัติในแนวทางเพื่อสร้างให้เกิดมาตรฐานใหม่ที่ง่ายต่อการใช้มากขึ้น ที่สามารถดัดแปลงได้มากขึ้น และมีประสิทธิภาพคุ้มค่าในการนำไปใช้มากขึ้น

ปัจจัยสำคัญในการออกแบบ RDA คือ ความต้องการที่จะบูรณาการข้อมูลที่ถูกผลิตขึ้นใหม่ โดยใช้ RDA ให้เข้ากันได้กับข้อมูลในฐานข้อมูลที่ยังใช้หลักเกณฑ์ AACR และมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

หลักสำคัญของการลงรายการตามมาตรฐาน RDA

1. ลงข้อมูลตามที่ปรากฏบนทรัพยากรในแต่ละเขตข้อมูล (Tag)

ตัวอักษรเล็ก ตัวอักษรใหญ่ คำที่สะกดผิด ให้ลงข้อมูลตามที่ปรากฏ และเพิ่มเขตข้อมูลที่คาดว่าจะถูกต้องประกอบ

2. แหล่งข้อมูลหลักในการลงข้อมูล คือ ตัวทรัพยากร

สามารถดูได้จากทุกส่วนของทรัพยากร และแหล่งอื่น ๆ ที่อยู่นอกเหนือจากตัวทรัพยากรก็สามารถนำมาลงข้อมูลได้เช่นกัน

3. ใช้คำเต็มในการลงข้อมูล งดใช้คำย่อ

การลงรายการหนังสือสำหรับการสร้างระเบียบใหม่ (Key New)

การลงรายการหนังสือสำหรับการสร้างระเบียบใหม่ (Key New) มีรายละเอียดการลงรายการเขตข้อมูลต่างๆดังนี้

1. Tag 020 เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ISBN)
2. Tag 100 รายการหลักที่เป็นชื่อบุคคล / ชื่อนิติบุคคลหรือหน่วยงาน / ชื่อการประชุม, การสัมมนา, การจัดนิทรรศการ ฯลฯ
 - 2.1. Tag 100 ชื่อผู้แต่งที่เป็นชื่อบุคคล
 - 2.2. Tag 110 ชื่อผู้แต่งที่เป็นนิติบุคคลหรือหน่วยงาน
 - 2.3. Tag 111 ชื่อการประชุม, การสัมมนา, การจัดนิทรรศการ ฯลฯ
3. Tag 245 ชื่อเรื่องและส่วนความรับผิดชอบ (Title statement)
4. Tag 250 ครั้งที่พิมพ์หรือฉบับพิมพ์ (Edition statement)
5. Tag 264 พิมพ์ลักษณ์ (Imprint)
6. Tag 300 ลักษณะทางกายภาพของวัสดุหรือสิ่งพิมพ์ (Physical description)

ข้อสังเกตรายการระเบียบบรรณานุกรมที่ใช้มาตรฐาน RDA

- MARC Leader ในตำแหน่งที่ 18 (CAT FORM) ข้อมูลเป็น i (ISBD) ใช้แทน a (AACR2)

MARC Leader

REC LENGTH	#####	REC STAT	n	REC TYPE	a
BIB LEVEL	m	ARC CTRL		CHAR ENC	
IND CNT	2	SFLD CNT	2	BASE ADDRESS	#####
ENC LEVEL		CAT FORM	i	LINKED REC	
LEN FIELD	4	LEN START	5	LEN IMPL	0
UNDEFINE	0				

Non-ISBD

a

AACR 2

i

ISBD

u

Unknown

OK Cancel

1. Tag 020 เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ISBN)

การลงรายการเลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือให้ใช้เลข ISBN จำนวน 13 หลักเท่านั้น และพิมพ์ติดกัน

- กรณีที่หนังสือไม่ระบุ ISBN ไม่ต้องใส่ Tag 020
- กรณีที่มีเลข ISBN 10 หลัก ให้แปลงเลข ISBN เป็น 13 หลัก โดยเข้าไปที่

https://www.isbn.org/ISBN_converter

Group	Tag	Indicator	ตัวอย่าง	คำอธิบาย
i	020		9781253087516	กรณีหนังสือเล่มเดียว
			9788621593015 เล่ม 1	กรณีหนังสือชุด
			9788621536822 เล่ม 2	
			9789748434668 volume 1	
		9789748434897 volume 2		

2. Tag 100 รายการหลักที่เป็นชื่อบุคคล / ชื่อนิติบุคคลหรือหน่วยงาน / ชื่อการประชุม, การสัมมนา, การจัดนิทรรศการ ฯลฯ

2.1 Tag 100 ชื่อผู้แต่งที่เป็นชื่อบุคคล

- ชื่อผู้แต่งที่เป็นชื่อบุคคล หมายถึง บุคคลที่รับผิดชอบในการสร้างสรรค์ผลงาน ให้ลงชื่อบุคคลที่เป็นผู้แต่งได้เพียงคนเดียว
- ยกเว้น บรรณาธิการ ผู้แปล ผู้รวบรวม

2.1.1 ผู้แต่ง 1-3 คน ให้ลงรายการผู้แต่งคนแรกใน Tag 100

Group	Tag	Indicator	ตัวอย่าง	
หนังสือภาษาไทย				
a	100	0	กมลพร ทองอุไทย, eผู้แต่ง	
a	100	0	กมลพร ทองอุไทย, eผู้วิจัย	
t	245	1	0	พจนานุกรมโรคสัตว์น้ำ / cกมลพร ทองอุไทย, สุปราณี ชินบุตร, ชลอ ลีมีสุวรรณ
หนังสือภาษาต่างประเทศ				
a	100	1	Howe, Graham, eauthor	
a	100	1	Howe, Graham, eresearcher	
t	245	1	0	DESIGN THINKING FOR VISUAL COMMUNICATION / cGraham Howe, John J. Samek, Neil M. Kurtz

2.1.2 ผู้แต่งที่เป็นผู้เรียบเรียง

Group	Tag	Indicator	ตัวอย่าง	
หนังสือภาษาไทย				
a	100	0	พิตา บาสเสท, eผู้เรียบเรียง	
t	245	1	0	ทิศทางใหม่ของวัสดุไทย / cเรียบเรียงโดย พิตา บาสเสท

				หนังสือภาษาต่างประเทศ
a	100	1		So Sethaputra, eauthor
t	245	1	0	New model Thai-English dictionary / ccompiled by So Sethaputra

2.2 Tag 110 ชื่อผู้แต่งที่เป็นนิติบุคคลหรือหน่วยงาน

- หมายถึง หน่วยงาน องค์กร สมาคม สถาบัน บริษัทธุรกิจ หน่วยงานของรัฐ
- ในการลงรายการให้ลงหน่วยงานใหญ่ก่อนแล้วตามด้วยหน่วยงานย่อย
- ชื่อผู้แต่งที่เป็นนิติบุคคล, ชื่อหน่วยงาน ให้ลงชื่อหน่วยงานผู้เป็นเจ้าของทรัพยากรสารสนเทศโดยไม่จำเป็นต้องใส่หน่วยงานต้นสังกัด **ยกเว้น** คณะที่อยู่ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ยังจำเป็นต้องใส่ชื่อมหาวิทยาลัยก่อนเสมอ

Group	Tag	Indicator	ตัวอย่าง	
หนังสือภาษาไทย				
a	110	2		กระทรวงสาธารณสุข. bสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, eผู้จัดทำ
t	245	1	0	การสาธารณสุขไทย 2548-2550 / cสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข
หนังสือภาษาต่างประเทศ				
a	110	2		Ministry of foreign affairs Kingdom of Thailand, eauthor
t	245	1	0	Annual report / cMinistry of foreign affairs Kingdom of Thailand

2.3 Tag 111 ชื่อการประชุม, การสัมมนา, การจัดนิทรรศการ ฯลฯ

- ลงรายการโดยใช้ชื่อการประชุมเป็นรายการหลักใน Tag 111 ตามด้วยชื่อเรื่อง ครั้งที่ (ถ้ามี) ปี พ.ศ. และสถานที่จัดการประชุม (จังหวัดหรือหน่วยงานที่จัดการประชุม)

Group	Tag	Indicator	ตัวอย่าง	
หนังสือภาษาไทย				
a	111	2	การประชุมนิสิตศาสตร์แห่งชาติเรื่อง "ทิศทางของรัฐธรรมนุญ ฉบับใหม่" n(ครั้งที่ 6 : d2550 : cกรุงเทพฯ)	
t	245	1	0	ทิศทางของรัฐธรรมนุญฉบับใหม่ : bการประชุมนิสิตศาสตร์แห่งชาติ ; วันที่ 28-29 มีนาคม 2550 ณ ศูนย์การประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี / cจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม
หนังสือภาษาต่างประเทศ				
a	111	2	Conference on Mathematical Modeling of Turbulent Diffusion in the Environment d(1978 : cLiverpool)	
t	245	1	0	Mathematical modeling of turbulent diffusion in the environment : bproceedings of the Conference on Mathematical Modeling of Turbulent Diffusion in the Environment held at Liverpool University, September 12- 13th, 1978 / corganised by the Institute of Mathematics and its Applications ; edited by C.J. Harris

เปรียบเทียบการลงรายการหลัก Tag 1XX

ข้อสังเกตการลงรายการหลัก Tag 110 ระหว่างมาตรฐานการลงรายการ RDA และ AACR2

การลงรายการหลักของมาตรฐาน RDA จะเพิ่ม subfield e ตามด้วย ผู้จัดทำใน Tag 100 รวมไปถึงเพิ่มใน Tag 245 เช่นกัน ยกเว้น Tag 110 ที่เพิ่มเฉพาะ Tag 110 แต่ Tag 245 ให้คงรูปแบบเดิม

ในส่วนของ Tag 111 นั้นยังคงรูปแบบการลงรายการเดิม แต่เพิ่ม “จัดโดย” หน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบใน Tag 245

RDA			AACR2				
100	0		พิตา บาสเสท, eผู้เรียบเรียง	100	0		พิตา บาสเสท
245	1	0	ทิศทางใหม่ของวัสดุไทย / cเรียบเรียงโดย พิตา บาสเสท	245	1	0	ทิศทางใหม่ของวัสดุไทย / cพิตา บาสเสท
100	1		So Sethaputra, eauthor	100	1		So Sethaputra
245	1	0	New model Thai-English dictionary / ccompiled by So Sethaputra	245	1	0	New model Thai-English dictionary / cSo Sethaputra
110	2		กระทรวงสาธารณสุข. b สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, eผู้จัดทำ	110	2		กระทรวงสาธารณสุข. b สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
245	1	0	การสาธารณสุขไทย 2548-2550 / c สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข	245	1	0	การสาธารณสุขไทย 2548-2550 / c สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข
111	2		การประชุมนิติศาสตร์แห่งชาติเรื่อง "ทิศทางของรัฐธรรมนุญ ฉบับใหม่" n (ครั้งที่ 6 : d2550 : cกรุงเทพฯ)	111	2		การประชุมนิติศาสตร์แห่งชาติเรื่อง "ทิศทางของรัฐธรรมนุญ ฉบับใหม่" n (ครั้งที่ 6 : d2550 : cกรุงเทพฯ)
245	1	0	ทิศทางของรัฐธรรมนุญฉบับใหม่ : b การประชุมนิติศาสตร์แห่งชาติ ; วันที่ 28-29 มีนาคม 2550 ณ ศูนย์การประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี / cจัดโดย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม	245	1	0	ทิศทางของรัฐธรรมนุญฉบับใหม่ : b การประชุมนิติศาสตร์แห่งชาติ ; วันที่ 28-29 มีนาคม 2550 ณ ศูนย์การประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี / c สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม

3. Tag 245 ชื่อเรื่องและส่วนความรับผิดชอบ

ในเขตข้อมูลนี้เป็นการลงรายการชื่อเรื่อง และส่วนความรับผิดชอบ ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง และเขตข้อมูลอื่นๆ เช่น ชื่อเรื่องเทียบเคียง ผู้รับผิดชอบในส่วนต่างๆ รวมทั้งหมายเลขและชื่อของตอน/ส่วนของงาน

- ลงข้อมูลตามที่ปรากฏ หากสะกดผิดต้องลงข้อมูลตามที่ปรากฏ และเพิ่มเขตข้อมูลที่คาดว่าถูกต้องเพิ่มใน Tag 246 ชื่อเรื่องเพิ่มเติม
- ใส่เฉพาะ ชื่อ-สกุล หรือ สกุล, ชื่อ
- **ไม่ได้** ยศ ตำแหน่งทางวิชาการ เนื่องจากอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต
- ตัวอักษรขนาดเล็ก ใหญ่ ใช้ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่ตัวอักษรแรกของคำ และอักษรแรกของคำเฉพาะ

3.1 หนังสือทั่วไป

ให้ลงรายการชื่อเรื่องตามที่ปรากฏในหน้าปกในของหนังสือ จากนั้นตามด้วยชื่อเรื่องย่อและผู้รับผิดชอบ

Group	Tag	Indicator	ตัวอย่าง
หนังสือภาษาไทย			
a	100	0	ชัญวลี ศรีสุโข, eผู้แต่ง
t	245	1 0	ต้นกล้า / cชัญวลี ศรีสุโข
หนังสือภาษาต่างประเทศ			
a	100	1	Adamas-Rappaport, William, eauthor
t	245	1 0	Surgery / cWilliam Adamas-Rappaport, Scott Brannan

3.2 รายงานการวิจัย โครงการการวิจัย การประชุม การสัมมนา และนิทรรศการ

3.2.1 รายงานการวิจัย

รายงานการวิจัย ใช้ชื่อเรื่องต่อจากคำว่า**รายงานการวิจัย** ลงเป็นรายการหลักใน Tag 245 จากนั้นตามด้วยคำว่า “รายงานการวิจัย” ต่อท้ายโดยใช้เครื่องหมาย :|b คั่น

Group	Tag	Indicator	ตัวอย่าง	
			หนังสือภาษาไทย	
a	100	0	พรทิพย์ ฐปถมพงศ์(แซ่เบ้), eผู้วิจัย	
t	245	1	0	การกำจัดสีแอสิตในน้ำทิ้งด้วยวัสดุดูดซับจากเยื่อหุ้มเมล็ดมะขาม : b รายงานการวิจัย = Decolorization of acid Dyes using tamarind seed husk absorbent material / cพรทิพย์ ฐปถมพงศ์(แซ่เบ้), จันทร์ทิพย์ เศรษฐฐานนท์
u	246	3	0	รายงานการวิจัย การกำจัดสีแอสิตในน้ำทิ้งด้วยวัสดุดูดซับจากเยื่อหุ้มเมล็ดมะขาม
u	246	3	1	Decolorization of acid Dyes using tamarind seed husk

3.2.2 รายงานการวิจัยที่มีคำว่า “โครงการ”

ขึ้นเป็นชื่อเรื่อง มีการลงรายการ 2 กรณี ดังนี้

- (1) กรณีที่ชื่อเรื่องพิมพ์ติดกัน (ไม่เว้นระยะ) ให้ใช้คำว่า “โครงการ” ขึ้นเป็นรายการหลัก ใน Tag 245

Group	Tag	Indicator	ตัวอย่าง	
a	100	0	สมบัติ สวามีชัย, eผู้วิจัย	
t	245	1	0	โครงการ หลอมรวมวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ กรณีศึกษา : ชุมชนไพรขลา อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ระยะที่ 2 : bรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ / cสมบัติ สวามีชัย [และคนอื่นๆ 3 คน]
u	246	3	0	รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการ หลอมรวมวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ กรณีศึกษา : ชุมชนไพรขลา อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ระยะที่ 2

- (2) กรณีคำว่า “โครงการ” พิมพ์เว้น 1 ระยะ แล้วตามด้วยชื่อเรื่อง ให้ใช้ชื่อเรื่องขึ้นเป็นรายการหลักใน Tag 245

Group	Tag	Indicator	ตัวอย่าง	
a	100	0	สุเทพ ศรีวิราช, eผู้วิจัย	
t	245	1	0	ีตฮอยคนยงกับกระบวนการแก้ไขปัญหาแบบมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านล้อม ตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ระยะที่ 2 : b รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์ / cสุเทพ ศรีวิราช [และคนอื่นๆ 8 คน]
u	246	3	0	โครงการ ีตฮอยคนยงกับกระบวนการแก้ไขปัญหาแบบมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านล้อม ตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ระยะที่ 2
u	246	3	0	รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์ โครงการ ีตฮอยคนยงกับกระบวนการแก้ไขปัญหาแบบมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านล้อม ตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ระยะที่ 2

3.2.3 การประชุม การสัมมนา และนิทรรศการ

- ให้ลงรายการชื่อเรื่องของการประชุม การสัมมนา และนิทรรศการ เป็นรายการหลัก
- ส่วนชื่อการประชุม การสัมมนา และนิทรรศการให้เป็นชื่อเรื่องย่อย
- คั่นด้วยเครื่องหมาย :|b ตามด้วยส่วนขยายต่างๆ เช่น วัน เดือน ปี สถานที่จัดการประชุม การสัมมนา และนิทรรศการ คั่นด้วยเครื่องหมาย ; (อฒภาค)

Group	Tag	Indicator	ตัวอย่าง	
หนังสือภาษาไทย				
a	111	0	การประชุม CSR Form n(ครั้งที่ 1 : d2554 : cกรุงเทพฯ)	
t	245	1	0	CSR ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : bการประชุม CSR Form ; วันที่ 25 สิงหาคม 2554 ณ ห้องบอลรูม 3 ชั้น Lobby โรงแรมแกรนด์ไฮแอท เอราวัณ / cจัดโดย สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย
p	264		1	กรุงเทพฯ : bสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย, c2555
หนังสือภาษาต่างประเทศ				
a	111	0		International symposium on 10th year anniversary of Veterinary Public Health Centre for Asia Pacific n(10th : d2013 : cChiang Mai)
t	245	1	0	10th year anniversary of Veterinary Public Health Centre for Asia Pacific ; 2-6 July 2013, The Imperial Mae Ping Hotel, Chiang Mai / cVeterinary Public Health Centre for Asia Pacific Faculty of Veterinary Medicine Chiang Mai University

4. Tag 246 ชื่อเรื่องแตกต่าง

ในเขตข้อมูลนี้เป็นการลงรายการชื่อเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และต้องเป็นชื่อเรื่องที่แตกต่างกันจากชื่อเรื่องหลัก ในเขตข้อมูล 245 เพื่อใช้ในการสืบค้นหรือต้องการทำรายการเพิ่มชื่อเรื่อง โดยใช้ตัวบ่งชี้ (Indicator) แสดงแหล่งที่มา ดังนี้

- 3 0 ชื่อเรื่องย่อหรือส่วนขยายในเขตข้อมูล 245
- 3 1 ชื่อเรื่องเทียบเคียงที่เป็นภาษาอื่น
- 3 4 ชื่อเรื่องจากปกหนังสือที่แตกต่างจากชื่อเรื่องในหน้าปกใน
- 3 8 ชื่อเรื่องจากสันหนังสือ ซึ่งสำนักพิมพ์เป็นผู้จัดทำ

Group	Tag	Indicator		ตัวอย่าง
a	100	1		เซอร์เวย์, เรย์มอน เอ, eผู้แต่ง
t	245	1	0	ฟิสิกส์ 1 = Physics for scientists and engineers 1 / cRaymond A. Serway, John W. Jewett ; ประธาน บุรณศิริ แปล
u	246	3	0	ฟิสิกส์ 1 ม.ต้น
u	246	3	1	Physics for scientists and engineers 1
u	246	3	4	ฟิสิกส์ 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2-3
u	246	3	8	ฟิสิกส์ 1 ม.1-2-3

5. Tag 250 ครั้งที่พิมพ์หรือฉบับพิมพ์

- เขตข้อมูลนี้เป็นการลงรายการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพิมพ์ ครั้งที่พิมพ์ หรือฉบับพิมพ์
- เป็นเขตข้อมูลบังคับจะต้องลงรายการใน Tag 250
- หากในตัวเล่มไม่ระบุครั้งที่พิมพ์ ต้องลงรายการเป็น “พิมพ์ครั้งที่ 1” หรือ “First edition” ทุกระเบียน

Group	Tag	Indicator	หนังสือภาษาต่างประเทศ	หนังสือภาษาไทย
e	250		First edition	พิมพ์ครั้งที่ 1
			Second edition	พิมพ์ครั้งที่ 2
			Third edition	พิมพ์ครั้งที่ 3
			Fourth edition	พิมพ์ครั้งที่ 4

เปรียบเทียบการลงครั้งที่พิมพ์หรือฉบับพิมพ์ Tag 250

ข้อสังเกตการลงครั้งที่พิมพ์หรือฉบับพิมพ์ Tag 250 ระหว่างมาตรฐานการลงรายการ RDA และ AACR2

การลงครั้งที่พิมพ์หรือฉบับพิมพ์ของมาตรฐาน RDA จะบังคับให้ต้องทุกครั้ง แม้ว่าทรัพยากรจะปรากฏว่าพิมพ์ครั้งที่ 1 หรือไม่ปรากฏก็ตาม ซึ่งแตกต่างกับ AACR2 ที่ เมื่อหนังสือไม่ปรากฏว่าพิมพ์ครั้งใด จะใส่เพิ่มลงใน Tag 250

นอกจากนี้ ตามมาตรฐานของ RDA จะใช้คำเต็มในการลงรายการทุกครั้ง ทำให้ปกติแล้วการลงรายการครั้งที่พิมพ์หรือฉบับพิมพ์ในภาษาอังกฤษของมาตรฐาน AACR2 ที่จะใช้ตัวย่อเป็น ed. จึงต้องเปลี่ยนมาเป็นคำเต็ม edition แทน และใช้เป็นคำภาษาอังกฤษแทนตัวเลขเสมอ

RDA				AACR2			
250			พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรณีไม่มีปรากฏในหนังสือ)	250			
250			พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรณีมีปรากฏในหนังสือ)	250			พิมพ์ครั้งที่ 1
250			พิมพ์ครั้งที่ 2	250			พิมพ์ครั้งที่ 2
250			Second edition	250			2nd ed.
250			Ten edition	250			10th ed.

6. Tag 264 พิมพ์ลักษณ์

เขตข้อมูลนี้เป็นการลงรายการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพิมพ์หนังสือ ประกอบด้วยสถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ และปีที่พิมพ์

การลงรายการ Tag 264 พิมพ์ลักษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ และปีที่พิมพ์

- ลงรายการปีที่พิมพ์ล่าสุด
- ระเบียบภาษาไทย ลงรายการชื่อสำนักพิมพ์ ให้ลงรายการตาม AACR2
 - ให้ตัดคำว่า สำนักพิมพ์
 - สำนักพิมพ์เป็นของหน่วยงานราชการ ให้ลงตามที่ปรากฏ
 - กรณีหนังสือตำรา ให้นำชื่อสถาบันมาลงเป็นสำนักพิมพ์ โดยลงรายการหน่วยงานย่อย ไปหาหน่วยงานใหญ่
 - กรณีไม่ระบุปีที่พิมพ์ ให้ใส่ปีที่คาดเดาไว้ในวงเล็บเหลี่ยม
 - กรณีไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ ให้ใส่ว่า [ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์]
 - กรณีไม่ปรากฏสำนักพิมพ์ ให้ใส่ว่า [ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์]
 - กรณีไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ และคาดเดาปีที่พิมพ์ ให้ใส่วงเล็บเหลี่ยมคลุมทั้งชุดข้อมูล

Group	Tag	Indicator	รูปแบบ
p	264	1	สถานที่พิมพ์ : bสำนักพิมพ์, cปีที่พิมพ์

1.2 ปีลิขสิทธิ์

- ให้ลงรายการ **กรณีตัวเลขระบุปีลิขสิทธิ์** ลงรายการปีลิขสิทธิ์ ล่าสุด และใช้ |c นำหน้า
- เครื่องหมาย ปีลิขสิทธิ์
 - หากไม่มีปีลิขสิทธิ์ จะไม่ใส่ Tag 264 ปีลิขสิทธิ์
 - หากปีลิขสิทธิ์ เป็นปีลิขสิทธิ์ไทย ใส่ พ.ศ.
 - หากปีลิขสิทธิ์ เป็นปีลิขสิทธิ์ต่างประเทศ ใส่ ค.ศ.

Group	Tag	Indicator	รูปแบบ
p	264	4	cปีลิขสิทธิ์

เปรียบเทียบการลงพิมพ์ลักษณะ Tag 264

ข้อสังเกตการลงพิมพ์ลักษณะ Tag 264 ระหว่างมาตรฐานการลงรายการ RDA และ AACR2

การลงพิมพ์ลักษณะของมาตรฐาน RDA จะย้ายจากการใช้ Tag 260 ไปใช้ Tag 264 แทน เนื่องจากรองรับทรัพยากรได้มากกว่าสิ่งพิมพ์

นอกจากนี้ การลง Tag 264 ของมาตรฐาน RDA จะลงด้วยกัน 2 บรรทัด คือ ลงสถานที่พิมพ์ และอีกบรรทัดจะลงปีลิขสิทธิ์ ซึ่งจะแตกต่างจากมาตรฐาน AACR2 ที่จะลงเพียง 1 บรรทัดเท่านั้น

RDA			AACR2		
264	1	กรุงเทพฯ : bศูนย์หนังสือ ที.จี.อาร์. อี, c2555	260		กรุงเทพฯ : bศูนย์หนังสือ ที.จี.อาร์. อี, c2555
264	4	c©2554			
264	1	London : bGrayham, c2016	260		London : bGrayham, c2016
264	4	c©2016			

7. Tag 3XX ลักษณะทางกายภาพของวัสดุหรือสิ่งพิมพ์

ใช้บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพของทรัพยากรสารสนเทศ เช่น จำนวนหน้า ภาพประกอบ แผนที่ แผ่นผัง แผนภูมิ ขนาด และวัสดุประกอบ ลักษณะเนื้อหา เครื่องมือที่ใช้ในการเข้าถึง เนื้อ ลักษณะของสื่อที่จัดเก็บเนื้อหา เป็นต้น

การลงรายการ Tag 300 ลักษณะทางกายภาพของวัสดุหรือสิ่งพิมพ์ มีรายละเอียดดังนี้

- การลงรายการ ความสูงของหนังสือ (ซม / cm) (ซม และ cm ไม่ใส่จุด .)

- หนังสือภาษาไทย/หนังสือภาษาต่างประเทศ

- หากความสูง มากกว่า .5 ปัดขึ้น

เช่น 17.8 ซม ปัดขึ้นเป็น 18 ซม

17.8 cm ปัดขึ้นเป็น 18 cm

- หากความสูง น้อยกว่า .5 ปัดลง

เช่น 17.4 ซม ปัดลงเป็น 17 ซม

17.4 cm ปัดลงเป็น 17 cm

- การลงรายการ Tag 336/337/338

• RDA เพิ่มชุดข้อมูล CMC (content/media/carrier) เพื่ออธิบายถึงลักษณะเนื้อหา เครื่องมือที่ใช้ในการเข้าถึงเนื้อหา ลักษณะของสื่อที่จัดเก็บเนื้อหา ใน tag 336/337/338 ตามลำดับ ด้วยข้อความที่ RDA กำหนด

Group	Tag	Indicator	รูปแบบ
r	300		ลักษณะทางกายภาพของวัสดุหรือสิ่งพิมพ์ เช่น จำนวนหน้า ภาพประกอบ ตาราง CD ประกอบ
r	336		ลักษณะเนื้อหา (content)
r	337		เครื่องมือที่ต้องใช้ในการเข้าถึงเนื้อหา (media)
r	338		ลักษณะของสื่อที่จัดเก็บเนื้อหา (carrier)

ตัวอย่างชุดข้อมูล CMC (content/media/carrier)

336 ลักษณะเนื้อหา (content)

337 เครื่องมือที่ต้องใช้ในการเข้าถึงเนื้อหา (media)

338 ลักษณะของสื่อที่จัดเก็บเนื้อหา (carrier)

Group	Tag	Indicator	ตัวอย่าง
1. CMC สำหรับสิ่งพิมพ์			
r	336		text 2rdacontent
r	337		unmediated 2rdamedia
r	338		volume 2rdacarrier
2. CMC สำหรับ Online resource			
r	336		text 2rdacontent
r	337		computer 2rdamedia
r	338		Online resource 2rdacarrier
3. CMC สำหรับ CD ประกอบหนังสือ			
r	336		text 2rdacontent
r	337		computer 2rdamedia
r	338		computerdisc 2rdacarrier
4. CMC สำหรับ CD/DVD เสียง			
r	336		sounds 2rdacontent
r	337		audio 2rdamedia
r	338		audiodisc 2rdacarrier

การเปรียบเทียบการลงรายการ 5 Tag สำคัญ AACR2 และ RDA

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบการลงรายการหนังสือภาษาไทย

AACR2				RDA			
MARC Leader #####nam 22##### a 4500				MARC Leader #####nam 22##### i 4500			
001			62004189	001			62004189
003			สม	003			สม
008			190909s2019 th 000 0 tha d	008			190909s2019 th 000 0 tha d
020			9786169334507	020			9786169334507
				040			erda
082	0	4	658.5 บส197ก 2562	082	0	4	658.5 บส197ก 2562
100	0		สุริยะ เลิศวัฒนะพงษ์ชัย	100	0		สุริยะ เลิศวัฒนะพงษ์ชัย, eผู้แต่ง
245	1	0	แปลงร่างธุรกิจด้วยสิน = Lean & digital transformation / cสุริยะ เลิศวัฒนะพงษ์ชัย, เดวิด ซิลเวอร์สเตน, พิลแซมมวล ; ศศิธร อุบลแย้ม บรรณาธิการ	245	1	0	แปลงร่างธุรกิจด้วยสิน = LEAN & DIGITAL TRANSFORMATION / cสุริยะ เลิศวัฒนะพงษ์ชัย, เดวิด ซิลเวอร์สเตน, พิล แซมมวล ; ศศิธร อุบลแย้ม บรรณาธิการ
250			พิมพ์ครั้งที่ 1	250			พิมพ์ครั้งที่ 1
260			กรุงเทพฯ : bเซนจ์พลัส, c2562	264	1		กรุงเทพฯ : bเซนจ์พลัส, c2562
				264	4		c©2562
300			152 หน้า : bภาพประกอบ	300			152 หน้า : bภาพประกอบ ; c24 ซม
				336			text 2rdacontent
				337			unmediated 2rdamedia
				338			volume 2rdacarrier
500			เชื่อมโยงสินและนวัตกรรมเข้ากับธุรกิจบริการ และการตลาดสมัยใหม่	500			เชื่อมโยงสินและนวัตกรรมเข้ากับธุรกิจบริการ และการตลาดสมัยใหม่
650		7	การผลิตแบบสิน	650		7	การผลิตแบบสิน
650		7	ธุรกิจ	650		7	ธุรกิจ
700	1		ซิลเวอร์สเตน, เดวิด, eผู้แต่งร่วม	700	1		ซิลเวอร์สเตน, เดวิด, eผู้แต่ง
700	1		แซมมวล, พิล, eผู้แต่งร่วม	700	1		แซมมวล, พิล, eผู้แต่ง
700	0		ศศิธร อุบลแย้ม, eบรรณาธิการ	700	0		ศศิธร อุบลแย้ม, eบรรณาธิการ

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการลงรายการหนังสือภาษาต่างประเทศ

AACR2				RDA			
MARC Leader #####nam 22##### a 4500				MARC Leader #####nam 22##### i 4500			
001			19002851	001			19002851
003			cmu	003			cmu
008			191105s2015 xxka 001 0 eng	008			191105s2015 xxka 001 0 eng
020			9781472572714	020			9781472572714
				040			 erda
082	0	0	741.6 bA496D 2015	082	0	0	741.6 bA496D 2015
100	1		Ambrose, Gavin	100	1		Ambrose, Gavin, eauthor
245	1	0	Design thinking for visual communication / cGavin Ambrose, Paul Harris	245	1	0	DESIGN THINKING FOR VISUAL COMMUNICATION/ cGraham Howe, Beth Gates Warren
250			2nd ed.	250			Second edition
260			London : bFairchild Books, c2015	264	1		London : bFairchild Books, c2015
				264	4		 c©2015
300			192 p. : bill.	300			192 pages : bcolour illustrations ; c24 cm
				336			text 2rdacontent
				337			unmediated 2rdamedia
				338			volume 2rdacarrier
490	1		Basics design	490	1		Basics design
504			Includes bibliographical references and index	504			Includes bibliographical references and index
650		0	Graphic arts	650		0	Graphic arts
650		0	Graphic design (Typography)	650		0	Graphic design (Typography)
650		0	Design xCase studies	650		0	Design xCase studies
700	1		Harris, Paul, ejt. auth.	700	1		Harris, Paul, eauthor
830		0	Basics design	830		0	Basics design

